

Voorstel

Aan: Commissie AFE

Cc:

Van: Agendacommissie

Datum: 20 november 2017

Kenmerk:

Onderwerp: Opzet expertmeeting (Lokale)rekenkamer

Opzet voor een expertmeeting

(Artikel 23c. Verordening op de raadscommissies van de gemeente Oude IJsselstreek)

Voorgestelde beslissing:

1. Een expertmeeting te houden over de invulling van de rekenkamerfunctie in Oude IJsselstreek.
2. De opzet voor de expertmeeting vast te stellen.
3. Aan de griffier en de voorzitter van de commissie AFE te vragen de expertmeeting voor te bereiden.

Argumenten om in te stemmen met voorgestelde beslissing(en)

1. De commissie AFE heeft aangegeven deskundigen te willen horen met verschillende opvattingen over invulling van de rekenkamerfunctie.
2. De verordening op de raadscommissies van de gemeente Oude IJsselstreek (artikel 23c) bepaalt dat de commissie besluit tot het houden van een expertmeeting en de opzet vaststelt.

Opzet van de expertmeeting**Onderwerp:**

De mogelijkheden voor invulling van de rekenkamerfunctie in Oude IJsselstreek.

Vraagstelling:

De gemeenteraad van Oude IJsselstreek heeft met de verordening uit 2013 gekozen voor een rekenkamercommissie. Na de verkiezingen in 2014 zijn er geen leden benoemd. De gemeenteraad wil alle mogelijkheden bezien alvorens een nieuwe rekenkamer(functie) in te stellen. Daarvoor de volgende vragen:

1. Wat zijn de voor- en nadelen van:
 - Een onafhankelijke rekenkamer die werkt in opdracht van de raad
 - Een gezamenlijke, vaak regionale rekenkamer die werkt in opdracht van een aantal raden
 - Een rekenkamerfunctie in de vorm van een commissie waarbij de raad zelf onderzoek doet.
2. Hoe is de binding van uw RKC met de raad?
3. Wat zijn de resultaten, hoe bevalt het de deelnemende gemeenteraden en hoeveel kost de gezamenlijke rekenkamer?
4. Hoe wordt in de deelnemende raden aangekeken tegen onafhankelijkheid/integriteit vs. transparantie?
5. Zijn er mogelijkheden om aan te sluiten bij een regionale (of provinciale) rekenkamer?
6. Welk budget heeft uw RKC en hoeveel onderzoek doet uw RKC?
7. Zijn er plannen voor uw RKC en ontwikkelingen in het algemeen?
8. Wat is verder voor ons relevant om van u te vernemen?

Sprekers:

Uit te nodigen (ervarings)deskundigen:

- Een afgevaardigde (bestuurslid) van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers & Rekenkamercommissies (NVRK).
- Een vertegenwoordiger van de Stichting voor Beleidsanalyse en Bestuursondersteuning (StiBaBo), zie rapport "De staat van de rekenkamer - Een onderzoek naar institutionele vormgeving, budget en output van gemeentelijke rekenkamers en rekenkamercommissies".
- Jan van Halteren (raadslid Montferland) voorzitter klankbordgroep rekenkamer Berkelland, Bronckhorst, Lochem en Montferland (BBLM).
Deze rekenkamer is recent opgeheven. Er is een evaluatierapport beschikbaar.

Bijlage 1

- Richard Klein Tank (raadslid Oost Gelre) voorzitter raads werkgroep Aalten, Oost Gelre en Winterswijk.
- RKC Doetinchem (Vz: mevrouw W.J. Lugtenberg-Sanders tevens voorzitter van voormalige RKC BBLM).
- Schrijvers van bijgaande memo: Adviseur Financiën (K. Timmermans) en concerncontroller (J. van de Lisdonk)

Datum, tijd en locatie:

Donderdag 1 februari 2018, aanvang 20:00 uur, Conferentiezaal DRU Cultuurfabriek.

Verslag:

Van de expertmeeting wordt een videoverslag gemaakt; deze wordt live gestreamd.

Voorzitter:

Voorzitter commissie AFE, Ton Menke.

Bijlagen:

- memo d.d. 15 december 2016
- Rapport "De staat van de rekenkamer - Een onderzoek naar institutionele vormgeving, budget en output van gemeentelijke rekenkamers en rekenkamercommissies"
- Evaluatierapport RC BBLM

Aan:	Griffier en burgemeester
Cc:	Portefeuillehouder Financiën
Van:	Adviseur Financiën (K. Timmermans) en concerncontroller (J. van de Lisdonk)
Datum:	15 december 2016
Kenmerk:	16ini03184
Onderwerp:	Lokale rekenkamer

Achtergrond: Opzet Lokale Rekenkamer

Vanuit de raad is de vraag gesteld om lokale rekenkameronderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijke beleid op te zetten.

Grofweg zijn er drie vormen:

2. Een onafhankelijke rekenkamer die werkt in opdracht van de raad
3. Een gezamenlijke, vaak regionale rekenkamer die werkt in opdracht van een aantal raden
4. Een rekenkamerfunctie in de vorm van een commissie waarbij de raad zelf onderzoek doet.

In de verordening uit 2013 is gekozen voor de rekenkamercommissie. Na de vorige verkiezingen is deze niet meer bezet. Er is begin 2015 een oriëntatie gestart met een memo van de griffie van 20 februari 2015. Daarin is een aantal vragen gesteld. Door de bestuurlijke ontwikkelingen is er verder geen opvolging meer aan gegeven.

Deze memo werkt kort een aantal voor- en nadelen uit van de verschillende vormen. We hebben de eerder door de raad gestelde vragen verwerkt.

Het is grove benadering, niet gebaseerd op interviews of diepgaand literatuuronderzoek. Aan de hand hiervan kan college en raad aangeven of en zo ja op welke wijze een verdieping nodig/wenselijk is.

Doel rekenkamer(functie)

Doel is van alle drie vormen hetzelfde: onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van gemeentelijk beleid. Wettelijke basis hiervoor is art. 81 Gemeentewet en moet gebeuren in opdracht van de raad.

Het onderzoek van een lokale rekenkamer geeft antwoord op de volgende vragen:

- bereikt de gemeente de doelen die ze wil bereiken?
- maakt de gemeente waar wat ze belooft?
- kan de gemeente hetzelfde doen voor minder geld?

De gemeentewet is overigens op dit punt niet helemaal consistent. In art. 213a Gemeentewet is vastgelegd dat het college ook onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering door de gemeentelijke organisatie moeten doen. Eigenlijk wordt er dus van twee kanten naar dezelfde activiteiten gekeken.

Overigens onze eigen verordening over de lokale rekenkamer gaat nog een stap verder. In art. 2 is ook de rechtmatigheid als onderzoeksonderwerp benoemd. Dit is een dubbeling met de taak van de accountant.

Vragen van de raad uit 2015

In de notitie van de griffie uit februari 2015 heeft de raad een aantal vragen gesteld. In deze notitie geven we hierop voor zover mogelijk antwoord. Voor een deel van de antwoorden is nader onderzoek nodig. Dat is in deze fase nog niet uitgevoerd.

Uitleg over de gemeentelijke rekenkamer, rekenkamercommissie (rekenkamerfunctie) en gemeenschappelijke rekenkamer

Het verschil tussen deze drie vormen is de organisatie voor het doen van onderzoeken. Dit betreft taken als:

- Schrijven van bestuurlijke voorstellen voor te onderzoeken onderwerpen en advisering over opvolging onderzoeksresultaten
- Offertes vragen aan en opdrachten geven aan onderzoekers

Bijlage 1

- Aanspreekpunt voor de onderzoekers gedurende het onderzoek
- Beoordelen resultaten en betalen van de opdracht

In een rekenkamercommissie is het feitelijk een afvaardiging uit de raad die deze taken uitvoert. Daarvoor kan de commissie een secretaris aanstellen. Hoeveel deze secretaris kan doen is afhankelijk van de uren en dus de kosten die de raad daarvoor ter beschikking stelt. Het is verder aan de commissie zelf om tijd en inzet te besteden aan deze taken.

Bij een lokale rekenkamer en gezamenlijke rekenkamer zijn er mensen aangesteld/benoemd door de raad die deze taken uitvoeren. Een gezamenlijke rekenkamer is vaak groter en kan dus taken verdelen over meer personen.

Grofweg zijn de formele verschillen als volgt aan te geven:

(Gezamenlijke) Rekenkamer

Ingesteld op basis van de wet
Onafhankelijkheid gewaarborgd in de wet
Benoeming voor 6 jaar
Altijd externe invulling

Rekenkamercommissie

Ingesteld op basis van een gemeentelijke verordening
Onafhankelijkheid afhankelijk van invulling raad
Benoemingsperiode is een keuze van de raad
Ook mogelijk om raadsleden te benoemen

Kan de raad per onderzoek van de rekenkamercommissie leden benoemen (op basis van deskundigheid of belangstelling)?

Ja, in principe is dit mogelijk. De opzet van de verordening is echter dat de leden voor een langere tijd zitting nemen. Dit lijkt ook beter voor de continuïteit. Het doen van goed onderzoek (formuleren onderzoeksopdracht, selecteren goede onderzoeker, monitoren opzet en uitvoering onderzoek en beoordeling resultaten) vraagt ook ervaring, los van het onderwerp.

Hoe verhouden zich de rekenkamer en de auditcommissie?

In principe is er geen overlap. De auditcommissie richt zich met name op de jaarstukken en het overleg met en de bevindingen van de accountant. Dit kan worden verbreed tot opzet en werking van de P&C-cyclus. De auditcommissie is dan klankbord van het college en ambtelijke organisatie om begroting e.d. verder te ontwikkelen.

Alleen als de rekenkamer het onderwerp Planning & Control als onderzoek oppakt, is er mogelijk overlap. Het functioneren van de auditcommissie kan dan overigens deel zijn van het onderzoek.

Overzicht van (gemeenschappelijke) rekenkamer(functie)(s) in de Achterhoek

In een korte telefonische vragenronde is in beeld gebracht hoe omliggende gemeenten een gezamenlijke rekenkamercommissie hebben opgezet.

De gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk hebben een gezamenlijke rekenkamercommissie. De rekenkamercommissie voert onafhankelijke onderzoeken uit naar het beleid en de uitvoering van taken door de drie gemeenten. In Aalten, Oost Gelre en Winterswijk is gekozen voor een directeursmodel van de rekenkamercommissie.

Daarnaast is er een [raadswerkgroep](#) met twee vertegenwoordigers van elke gemeenteraad. Minimaal vier keer per jaar overlegt de directeur met de raadswerkgroep om te kijken welke onderwerpen er leven in de gemeenteraden en wat interessante onderwerpen zijn voor een rekenkameronderzoek. In samenspraak bepalen zij vervolgens welke onderwerpen uiteindelijk echt onderzocht gaan worden.

Doetinchem heeft een rekenkamer commissie die bestaat uit drie leden die geen raadslid zijn. Berkelland, Bronckhorst, Lochem en Montferland hebben ook een gezamenlijke externe rekenkamercommissie.

Hoe werken de gezamenlijke rekenkamer(s) en wat zijn de overwegingen geweest?

In het navolgende geven we aan welke keuzecriteria er kunnen zijn. Elke raad heeft dit soort eigen overwegingen.

Hoe is de binding met de raden?

Dit is (nog) niet nagevraagd.

Wat zijn de resultaten, hoe bevalt het de deelnemende gemeenteraden en hoeveel kost de gezamenlijke rekenkamer?

Bijlage 1

Dit is (nog) niet nagevraagd.

Hoe wordt in de deelnemende raden aangekeken tegen onafhankelijkheid/integriteit vs. transparantie?

Dit is (nog) niet nagevraagd.

Zijn er mogelijkheden om aan te sluiten bij een regionale (of provinciale) rekenkamer?

In principe ja. Het is aan de raden van de gezamenlijke rekenkamers om een nieuwe gemeente toe te laten.

Wat is het (restant)budget van de rekenkamercommissie Oude IJsselstreek?

Er is een jaarlijks budget van € 19.000. Dit is de afgelopen jaren niet gebruikt. Het laatste grote onderzoek dateert uit 2011.

Welk budget is noodzakelijk afhankelijk van het aantal onderzoeken dat de raad wenst?

Er is een vast budget nodig voor de organisatie van de lokale rekenkamer. Dit is afhankelijk van de gewenste ureninzet van een secretaris in relatie tot de inzet van de raad zelf. Daarnaast is er een budget nodig per onderzoek voor een onderzoeksbureau. De kosten hiervoor variëren per onderwerp.

Toegevoegd door Lokaal Belang: Waaraan moet een rekenkamer minimaal wettelijk voldoen?

In de bijlage is de wetstekst opgenomen waarin is gespecificeerd hoe een rekenkamer kan worden opgezet.

Keuze: voor- en nadelen

Autonomie

De basisvraag voor een keuze is de mate waarin de raad autonomie wil houden op de onderzoeksopdrachten. Dus in hoeverre vindt de raad het belangrijk om het onderwerp, de onderzoeksvragen, de opzet, planning en diepgang van het onderzoek en de kosten van het onderzoek te kunnen bepalen.

Als het voor de raad belangrijk is om zelf onderzoeksopdrachten te formuleren op het moment dat dit voor de raad actueel is met op de eigen behoefte toegesneden aanpak en korte doorlooptijden, is autonomie een belangrijk criterium voor de keuze.

1. Een rekenkamercommissie heeft volledige autonomie en kan zowel bestaan uit raadsleden als uit onafhankelijke leden. De raad kan in nauw overleg met de rkc invloed uitoefenen op de onderwerpen, de onderzoeksopzet en –diepgang.
2. Een onafhankelijke lokale rekenkamer bepaalt in principe zelf de onderwerpen en onderzoeksopzet. Dit kan op basis van landelijke ontwikkelingen en voorstellen vanuit de raad. In de praktijk stelt een lokale rekenkamer een onderzoeksplanning in (nauw) overleg met de raad op.
3. Een regionale rekenkamer inventariseert de ideeën van de deelnemende raden en bepaalt op basis daarvan hun onderzoeksplanning.

Vergelijken met andere gemeenten

Bestuurlijk is vaak een vraag: hoe doen wij het ten opzichte van anderen?

Vergelijking met andere gemeenten is moeilijk zonder vergaande medewerking en tijdsinvestering van andere gemeenten. Algemene onderzoeken, benchmarks en gegevens vanuit 'Waarstaatjegemeente.nl' zijn vaak het maximaal haalbare. De achtergrond van de cijfers ontbreekt dan.

Voor zowel de rekenkamercommissie als ook de lokale rekenkamer is een diepgaande vergelijking dus vaak lastig te realiseren.

Als de raad grote behoefte heeft om te kunnen vergelijken met andere gemeenten, dan heeft een regionale rekenkamer als voordeel dat deze gelijktijdig onderzoek doet voor die deelnemende gemeenten.

Kosten

De kosten kunnen we onderverdelen in organisatiekosten en onderzoekskosten.

De exacte omvang van de kosten is lastig in te schatten. Een vergelijking is wel te geven:

1. De organisatiekosten zijn bij een eigen rekeningcommissie met eigen raadsleden beperkt tot nihil. In onze verordening staat dat de leden geen vergoeding krijgen. De verordening geeft ook aan dat de commissie wordt ondersteund door een secretaris/onderzoeker. Deze functie is op dit moment niet ingevuld.

Bijlage 1

2. Een lokale rekenkamer bestaat vaak uit een aantal (deeltijd-)functies. De taken die raadsleden onbezoldigd doen, moeten in dat geval worden betaald. Dit is dus per definitie duurder.
3. Bij een regionale rekenkamer is er ook een volledige bezetting waarvan de kosten worden gedeeld met de andere deelnemers. Of een regionale rekenkamer goedkoper is dan een lokale rekenkamer is niet zeker. Omdat er meer en meer complex werk is, zal de bezetting groter zijn met ook kwalitatief zwaardere bemensing.
De kosten in de regio variëren van 50 ct per inwoner (circa € 20.000 per jaar) exclusief onderzoekskosten tot 90 ct per inwoner ofwel € 36.000 per jaar inclusief onderzoekskosten.

Voor de onderzoekskosten is de vergelijking als volgt:

1. zal de rekenkamercommissie per onderzoek een onderzoeksopzet en –plan opstellen met een kostenraming. De onderzoekskosten zijn dus afhankelijk van het aantal onderzoeken en de aard van de onderzoeken.
2. Een lokale rekenkamer kan dezelfde opzet volgen of er wordt vooraf aan de rekenkamer een jaarlijks vast bedrag per inwoner ter beschikking gesteld. Budget dat overblijft kan (hoeft niet) in een reserve zodat dit geld voor de rekenkamer ter beschikking blijft.
3. Bij een regionale rekenkamer is het vaak een jaarlijks bedrag per inwoner waarbij eventuele overschotten ook worden gereserveerd.

Risico: Mogelijke wijziging in landelijke wetgeving

Minister Plassterk heeft een actieplan Lokale Rekenkamers gepresenteerd. Daarin stelt hij dat het onwenselijk is dat raadsleden deelnemen in een rekenkamer. Raadsleden mogen in zijn opzet alleen eventueel nog een adviserende rol hebben.

De reden die hij aangeeft voor deze opzet is dat er anders partijpolitieke overwegingen meewegen bij het bepalen van de onderzoeksonderwerpen, de onderzoeksvragen en bij het formuleren van conclusies en aanbevelingen. Hij heeft de voorkeur van een onafhankelijke positie hierin.

Daarnaast vindt de minister het bezwaarlijk dat circa 40% van de gemeenten de afgelopen jaren op de rekenkameronderzoeken heeft bezuinigd.

Het lijkt erop dat de minister ook hierbij weer probeert om de eigenheid van gemeenten te beperken. Hij vergeet daarbij dat het uiteindelijk altijd toch de raad is die bepaalt of en zo ja wat met aanbevelingen uit een onderzoek moet gebeuren.

Evengoed is het een risico voor een eventuele keuze waar de raad nu voor staat dat de huidige opzet als rekenkamercommissie op termijn niet meer mogelijk is. Dit risico geldt overigens voor circa 50% van de gemeenten waar nu raadsleden actief zijn in rekenkamercommissies.

Samenvatting

De genoemde criteria kunnen kort als volgt worden weergegeven:

criterium	Rekenkamercomm.	Lokale rekenkamer	Regionale Rekenkamer
Autonomie	Volledig	In principe wel	Nee
Vergelijkbaarheid	Cijfermatig	Cijfermatig	Volledig tov deelnemende gemeente
Kosten organisatie	Secretariaat	Volledige bezetting	Gedeelde financiering van volledige bezetting
Kosten onderzoek	Per onderzoek	Per onderzoek of een bedrag per inwoner	Bedrag per inwoner

BIJLAGE deel van de gemeentewet met betrekking tot de rekenkamer

Hoofdstuk IVa. De rekenkamer

Paragraaf 1. De gemeentelijke rekenkamer

Artikel 81a

1. De raad kan een rekenkamer instellen.
2. Indien de raad een rekenkamer instelt, zijn de navolgende artikelen van dit hoofdstuk alsmede [hoofdstuk XIa](#) van toepassing.
3. Indien de raad geen rekenkamer instelt, is [hoofdstuk IVb](#) van toepassing.

Artikel 81b

De raad stelt het aantal leden van de rekenkamer vast.

Artikel 81c

1. De raad benoemt de leden van de rekenkamer voor de duur van zes jaar.
2. Indien de rekenkamer uit twee of meer leden bestaat, benoemt de raad uit de leden de voorzitter.
3. De raad kan plaatsvervangende leden benoemen. Indien de rekenkamer uit één lid bestaat, benoemt de raad in ieder geval een plaatsvervangend lid. Deze paragraaf is op plaatsvervangende leden van overeenkomstige toepassing.
4. De raad kan een lid herbenoemen.
5. Voorafgaand aan de benoemingen, bedoeld in het eerste tot en met het vierde lid, pleegt de raad overleg met de rekenkamer.
6. Een lid van de rekenkamer wordt door de raad ontslagen:
 - a. op eigen verzoek;
 - b. bij de aanvaarding van een functie die onverenigbaar is met het lidmaatschap;
 - c. indien hij bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak wegens misdrijf is veroordeeld, dan wel hem bij zulk een uitspraak een maatregel is opgelegd die vrijheidsbeneming tot gevolg heeft;
 - d. indien hij bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak onder curatele is gesteld, in staat van faillissement is verklaard, surséance van betaling heeft verkregen of wegens schulden is gegijzeld;
 - e. indien hij naar het oordeel van de raad ernstig nadeel toebrengt aan het in hem gestelde vertrouwen.
7. Een lid van de rekenkamer kan door de raad worden ontslagen:
 - a. indien hij door ziekte of gebreken blijvend ongeschikt is zijn functie te vervullen;
 - b. indien hij handelt in strijd met [artikel 81h](#).

Artikel 81d

1. De raad stelt een lid van de rekenkamer op non-activiteit indien:
 - a. hij zich in voorlopige hechtenis bevindt;
 - b. hij bij een nog niet onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak wegens misdrijf is veroordeeld, dan wel hem bij zulk een uitspraak een maatregel is opgelegd die vrijheidsbeneming tot gevolg heeft;
 - c. hij onder curatele is gesteld, in staat van faillissement is verklaard, surséance van betaling heeft verkregen of wegens schulden is gegijzeld ingevolge een nog niet onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak.
2. De raad kan een lid van de rekenkamer op non-activiteit stellen, indien tegen hem een gerechtelijk onderzoek ter zake van een misdrijf wordt ingesteld of indien er een ander ernstig vermoeden is van het bestaan van feiten en omstandigheden die tot ontslag, anders dan op gronden vermeld in [artikel 81c, zesde lid, onder a, en zevende lid, onder a](#), zouden kunnen leiden.
3. De raad beëindigt de non-activiteit zodra de grond voor de maatregel is vervallen, met dien verstande dat in een geval als bedoeld in het tweede lid de non-activiteit in ieder geval eindigt na zes maanden. In dat geval kan de raad de maatregel telkens voor ten hoogste drie maanden verlengen.

Artikel 81e

[Artikel 12](#) is van overeenkomstige toepassing op de leden van de rekenkamer.

Artikel 81f

1. Een lid van de rekenkamer is niet tevens:
 - a. minister;

Bijlage 1

- b. staatssecretaris;
 - c. lid van de Raad van State;
 - d. lid van de Algemene Rekenkamer;
 - e. Nationale ombudsman;
 - f. substituut-ombudsman als bedoeld in [artikel 9, eerste lid, van de Wet Nationale ombudsman](#);
 - g. commissaris van de Koning van de provincie waarin de gemeente waar hij lid van de rekenkamer is, is gelegen;
 - h. gedeputeerde van de provincie waarin de gemeente waar hij lid van de rekenkamer is, is gelegen;
 - i. secretaris van de provincie waarin de gemeente waar hij lid van de rekenkamer is, is gelegen;
 - j. griffier van de provincie waarin de gemeente waar hij lid van de rekenkamer is, is gelegen;
 - k. lid van de raad;
 - l. burgemeester van de betrokken gemeente;
 - m. wethouder van de betrokken gemeente;
 - n. ombudsman of lid van de ombudscommissie als bedoeld in [artikel 81p, eerste lid](#);
 - o. lid van een commissie van de betrokken gemeente;
 - p. ambtenaar, door of vanwege het gemeentebestuur aangesteld of daaraan ondergeschikt;
 - q. ambtenaar, door of vanwege het Rijk of de provincie aangesteld, tot wiens taak behoort het verrichten van werkzaamheden in het kader van het toezicht op de gemeente;
 - r. functionaris die krachtens de wet of een algemene maatregel van bestuur het gemeentebestuur van advies dient.
2. In afwijking van het eerste lid, aanhef en onder p, kan een lid van de rekenkamer tevens zijn:
- a. ambtenaar van de burgerlijke stand;
 - b. vrijwilliger of ander persoon die uit hoofde van een wettelijke verplichting niet bij wijze van beroep hulpdiensten verricht;
 - c. ambtenaar werkzaam voor een school voor openbaar onderwijs.

Artikel 81g

1. Alvorens hun functie te kunnen uitoefenen, leggen de leden van de rekenkamer in de vergadering van de raad, in handen van de voorzitter, de volgende eed (verklaring en belofte) af:
«Ik zweer (verklaar) dat ik, om tot lid van de rekenkamer benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik zweer (verklaar en beloof) dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik zweer (beloof) dat ik getrouw zal zijn aan de [Grondwet](#), dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de rekenkamer naar eer en geweten zal vervullen.
Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!»
(«Dat verklaar en beloof ik!»)
2. Wanneer de eed (verklaring en belofte), bedoeld in het eerste lid, in de Friese taal wordt afgelegd, luidt de tekst van de eed (verklaring en belofte) als volgt:
«Ik swar (ferklearje) dat ik, om ta lid fan 'e rekkenkeamer beneamd te wurden, streekrjocht noch midlik, ûnder wat namme of wat ferlechje ek, hokker jefte of geunst dan ek jûn of ûnthjitten haw.
Ik swar (ferklearje en ûnthjit) dat ik, om eat yn dit amt te dwaan of te litten, streekrjocht noch midlik hokker geskink of hokker ûnthjit dan ek oannommen haw of oannimme sil.
Ik swar (ûnthjit) dat ik trou wêze sil oan 'e [Grûnwet](#), dat ik de wetten neikomme sil en dat ik myn plichten as lid fan 'e rekkenkeamer yn alle oprjochtens ferfolje sil.
Sa wier helpe my God Almachtich!»
(«Dat ferklearje en ûnthjit ik!»).

Artikel 81h

[Artikel 15, eerste en tweede lid](#), is van overeenkomstige toepassing op de leden van de rekenkamer.

Artikel 81i

1 De rekenkamer stelt een reglement van orde voor haar werkzaamheden vast en, indien zij uit twee of meer personen bestaat, tevens voor haar vergaderingen.

Bijlage 1

2 De rekenkamer zendt het reglement ter kennisneming aan de raad en maakt het bekend op de in [artikel 139, tweede lid](#), bedoelde wijze.

Artikel 81j

1 De raad stelt, na overleg met de rekenkamer, de rekenkamer de nodige middelen ter beschikking voor een goede uitoefening van haar werkzaamheden.

2 Op voordracht van de voorzitter of het enige lid van de rekenkamer benoemt het college zoveel ambtenaren van de rekenkamer als nodig zijn voor een goede uitoefening van haar werkzaamheden.

3 De ambtenaren die werkzaamheden verrichten voor de rekenkamer, verrichten niet tevens werkzaamheden voor een ander orgaan van de gemeente.

4 De ambtenaren die werkzaamheden verrichten voor de rekenkamer, zijn ter zake van die werkzaamheden uitsluitend verantwoording schuldig aan de rekenkamer.

Artikel 81k

De leden van de rekenkamer ontvangen een bij verordening van de raad vastgestelde vergoeding voor hun werkzaamheden en een tegemoetkoming in de kosten.

Paragraaf 2. De gemeenschappelijke rekenkamer

Artikel 81l

In afwijking van [artikel 81a](#) kan de raad met de raad of de raden van een of meer andere gemeenten met toepassing van de [artikelen 1](#), en [8, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen](#) of met provinciale staten van één of meer provincies, al dan niet met de raad of de raden van een of meer andere gemeenten tezamen, met toepassing van [artikel 51](#) en [52, eerste lid](#), juncto [artikel 8, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen](#), een gemeenschappelijke rekenkamer instellen. De [artikelen 10, tweede en derde lid, 10a, 11, 15, 16, 17, 20, derde lid, 21, 22, 23, 30](#) en [54 van die wet](#) zijn niet van toepassing.

Artikel 81m

1. De [artikelen 81b tot en met 81f, 81h, 81i](#) en [81j, eerste, derde en vierde lid](#), zijn van overeenkomstige toepassing op de gemeenschappelijke rekenkamer, met dien verstande dat in de [artikelen 81b tot en met 81d, 81i, tweede lid](#), en [81j, eerste lid](#), voor «de raad» telkens wordt gelezen «de raden van de deelnemende gemeenten gezamenlijk» of, indien de rekenkamer mede is ingesteld door provincies, «provinciale staten en de raden van de deelnemende provincies en gemeenten gezamenlijk».
2. [Artikel 81g](#) is op de gemeenschappelijke rekenkamer van toepassing, met dien verstande dat voor «de raad» wordt gelezen «de raad van de gemeente die daartoe in de regeling waarbij de gemeenschappelijke rekenkamer is ingesteld, is aangewezen» of, indien de rekenkamer mede is ingesteld door provincies, «provinciale staten van de provincie of de raad van de gemeente die daartoe in de regeling waarbij de gemeenschappelijke regeling is ingesteld zijn of is aangewezen».

Artikel 81n

Indien de raad of de raden van een of meer gemeenten met provinciale staten van een of meer provincies een gemeenschappelijke rekenkamer instellen, is, onverminderd [artikel 81m, eerste lid, juncto artikel 81f](#), een lid van de rekenkamer niet tevens:

- a. lid van provinciale staten van een deelnemende provincie;
- b. ambtenaar, door of vanwege het provinciebestuur van een deelnemende provincie aangesteld of daaraan ondergeschikt;
- c. ambtenaar, door of vanwege het Rijk aangesteld, tot wiens taak het behoort het verrichten van werkzaamheden in het kader van het toezicht op de provincie;
- d. functionaris, krachtens de wet of algemene maatregel van bestuur geroepen om het provinciebestuur van advies te dienen.

Artikel 81o

In de regeling waarbij de gemeenschappelijke rekenkamer wordt ingesteld, worden ten minste regels gesteld over:

- a. de benoeming, op voordracht van de voorzitter of het enige lid van de rekenkamer, van de ambtenaren die nodig zijn voor een goede uitoefening van de werkzaamheden van de rekenkamer;
- b. de vergoeding die de leden van de rekenkamer voor hun werkzaamheden ontvangen en de tegemoetkoming in de kosten.

Bijlage 1

Hoofdstuk IVb. De rekenkamerfunctie

Artikel 81oa

1. Als geen rekenkamer is ingesteld als bedoeld in [hoofdstuk IVa](#), stelt de raad bij verordening regels vast voor de uitoefening van de rekenkamerfunctie.
2. De [artikelen 182, 184, 184a](#) en [185](#) zijn voor de uitoefening van de rekenkamerfunctie van overeenkomstige toepassing.
3. Op personen die de rekenkamerfunctie uitoefenen, is [artikel 81f, behoudens het eerste lid, onder k en o](#), van overeenkomstige toepassing.

Hoofdstuk XIa. De bevoegdheid van de rekenkamer

Artikel 182

1. De rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. Een door de rekenkamer ingesteld onderzoek naar de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur bevat geen controle van de jaarrekening als bedoeld in [artikel 213, tweede lid](#).
2. Op verzoek van de raad kan de rekenkamer een onderzoek instellen.

Artikel 183 (JvdL: dit artikel is niet van toepassing voor een rekenkamercommissie)

1. De rekenkamer is bevoegd alle documenten die berusten bij het gemeentebestuur te onderzoeken voor zover zij dat ter vervulling van haar taak nodig acht.
2. Het gemeentebestuur verstrekt desgevraagd alle inlichtingen die de rekenkamer ter vervulling van haar taak nodig acht.
3. Indien de zorg voor een administratie aan een derde is uitbesteed, is het eerste lid van overeenkomstige toepassing op de administratie van de betrokken derde dan wel van degene die de administratie in opdracht van die derde voert.

Artikel 184

1. De rekenkamer heeft de in de volgende leden vermelde bevoegdheden ten aanzien van de volgende instellingen en over de volgende periode:
 - a. openbare lichamen, bedrijfsvoeringsorganisaties en gemeenschappelijke organen ingesteld krachtens de Wet gemeenschappelijke regelingen, waaraan de gemeente deelneemt, over de jaren dat de gemeente deelneemt in de regeling;
 - b. naamloze vennootschappen en besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid waarvan de gemeente, alleen of samen met andere gemeenten, meer dan vijftig procent van het geplaatste aandelenkapitaal houdt, over de jaren dat de gemeente, alleen of samen met andere gemeenten, meer dan vijftig procent van het geplaatste aandelenkapitaal houdt;
 - c. andere privaatrechtelijke rechtspersonen waaraan de gemeente, alleen of samen met andere gemeenten, of een of meer derden voor rekening en risico van de gemeente of gemeenten rechtstreeks of middellijk een subsidie, lening of garantie heeft verstrekt ten bedrage van ten minste vijftig procent van de baten van deze instelling, over de jaren waarop deze subsidie, lening of garantie betrekking heeft.
2. De rekenkamer is bevoegd bij de betrokken instelling nadere inlichtingen in te winnen over de jaarrekeningen, daarop betrekking hebbende rapporten van hen die deze jaarrekeningen hebben gecontroleerd en overige documenten met betrekking tot die instelling die bij het gemeentebestuur berusten. Indien een of meer documenten ontbreken, kan de rekenkamer van de betrokken instelling de overlegging daarvan vorderen.
3. De rekenkamer kan, indien de documenten, bedoeld in het tweede lid, daartoe aanleiding geven, bij de betrokken instelling dan wel bij de derde die de administratie in opdracht van de instelling voert, een onderzoek instellen. De rekenkamer stelt de raad en het college van haar voornemen een dergelijk onderzoek in te stellen in kennis.

Artikel 184a

De rekenkamer is belast met het toezicht op de naleving van [artikel 213, achtste lid](#).

(JvdL: Dit betreft het toezicht op een accountant die door de gemeente in eigen dienst is aangesteld)

Artikel 185

Bijlage 1

1. De rekenkamer legt haar bevindingen en haar oordeel vast in rapporten, met dien verstande dat hierin niet worden opgenomen gegevens en bevindingen die naar hun aard vertrouwelijk zijn.
2. De rekenkamer deelt aan de raad, het college en, indien van toepassing, aan de betrokken instelling, de opmerkingen en bedenkingen mee die zij naar aanleiding van haar bevindingen van belang acht. Aan de raad of het college kan zij ter zake voorstellen doen.
3. De rekenkamer stelt elk jaar voor 1 april een verslag op van haar werkzaamheden over het voorgaande jaar.
4. De rekenkamer zendt een afschrift van haar rapporten en haar verslag aan de raad en het college. Indien zij met toepassing van [artikel 184](#) een onderzoek heeft ingesteld, zendt de rekenkamer tevens een afschrift van het rapport aan de betrokken instelling.
5. De rapporten en de verslagen van de rekenkamer zijn openbaar.